

Vlaams
Parlement

vergadering **C6 – LAN1**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 2 oktober 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over plattelandsarmoede - 12 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de problematiek van de voedselverspilling - 2261 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het derde Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling - 36 (2013-2014)	9
Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over inteelt, erfelijke aandoeningen en hypertypes bij rashonden - 2260 (2012-2013)	13
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een Vlaams wijnbouwbeleid - 19 (2013-2014)	16

■

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over plattelandsarmoede - 12 (2013-2014)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, over plattelandsarmoede wordt niet zoveel gepraat, het is minder zichtbaar, maar het is er wel.

Onlangs heeft Welzijnszorg aandacht gevraagd voor plattelandsarmoede in het kader van de nieuwe jaarcampagne 'Armoede (op den) buiten'. Ze verwijzen naar cijfergegevens uit het recente onderzoek van het Steunpunt Armoede, waaruit blijkt dat sommige groepen op het platteland het moeilijker hebben dan in de steden: liefst 31 procent van de alleenstaanden is er arm, net als 53 procent van de eenoudergezinnen, 15 procent van de 64-plussers en 10 procent van de woningeigenaars. Een aantal groepen lijken het dus moeilijker te hebben op het platteland dan het gemiddelde: oudere personen, eenpersoonshuishoudens en eenoudergezinnen.

Ze verwijzen daarbij naar oorzaken en achtergronden van armoede die ook al gebleken zijn uit vroegere studies. Die kunnen voornamelijk toegespitst worden op een aantal externe oorzaken: vervoersarmoede, kwaliteit van de oudere woningen, verdoken armoede bij heel wat landbouwers, de huisvestingsmarkt met hoge huurprijzen en de beperkte financiële slagkracht van de gemeenten om iets aan het probleem te doen.

Een gebrek aan transportmogelijkheden wordt steeds meer erkend als een belangrijke factor in sociale uitsluiting op het platteland. Vaak is dat verbonden met een hoge leeftijd of een laag inkomen. Op het platteland betekent toegang tot vervoer vaak ook toegang tot werk, opleiding, gezondheidszorg, winkels en recreatie. Mobiliteit speelt ook een belangrijke rol in het onderhouden van sociale relaties. Beperkte aanwezigheid van diensten en voorzieningen werken dat ook in de hand.

Er zijn al talrijke initiatieven genomen, collega's. Vlaanderen ondersteunt bijvoorbeeld de mogelijkheid om de specifieke kenmerken van het platteland voor hulpverlening te gebruiken, zoals zorgboerderijen en time-outprojecten. Het PDPO II (Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling) biedt ook de mogelijkheid om projecten in te dienen in het kader van armoedebestrijding. Kansarmen zijn een specifieke doelgroep op het platteland, waarvoor acties zijn opgenomen onder het hoofdstuk 'Basisvoorzieningen voor de economie en plattelandsbevolking'. De minister-president voorziet jaarlijks in een bedrag ter ondersteuning van de vzw Boeren op een Kruispunt. De armoedeproblematiek op het platteland vraagt om een specifieke aanpak, collega's.

Minister-president, hoe en binnen welk kader zal er in de toekomst worden gewerkt aan de bestrijding van armoede op het platteland? Hoe is het thema armoede op het platteland meegenomen in het nieuwe PDPO III en in andere actieplannen van de Vlaamse overheid, onder andere in het Vlaamse actieplan ter bestrijding van de armoede 2010-2014? Armoedebestrijding op het platteland is niet alleen een thema voor de minister bevoegd voor Landbouw en Platteland, maar raakt ook diverse andere aspecten aan, zoals daarnet al geschetst. Is er over deze problematiek regelmatig overleg met de verschillende bevoegde vakministers?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer De Meyer. Ik heb enkele weken geleden zelf al een schriftelijke vraag ingediend over dit onderwerp. Ik heb daarin ook de link gelegd naar de vzw Boeren op een Kruispunt, die al jaren mooi en verdienstelijk werk verricht voor boeren in problemen.

Minister-president, hebt u overleg gepleegd met de verantwoordelijken van Welzijnszorg over de eindejaarscampagne ‘Armoede (op den) buiten’, met het oog op het aankaarten van de armoedeproblematiek bij land- en tuinbouwers? Zal de specifieke armoedeproblematiek bij land- en tuinbouwers, maar evenzeer bij zelfstandigen in het algemeen, mee worden opgenomen in de eindejaarscampagne? Wordt ook de vzw Boeren op een Kruispunt betrokken bij de eindejaarscampagne van Welzijnszorg?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik wil niet vooruitlopen op mijn eigen vraag om uitleg die ik straks zal stellen over de thema’s binnen PDPO III. Collega De Meyer legt terecht de nadruk op het probleem van plattelandsarmoede en beklemtoont heel nadrukkelijk dat het daarbij breder gaat dan enkel de landbouwers. Ook heel wat andere groepen op het platteland worden getroffen. Dat thema is nationaal misschien wat minder behandeld, maar bijvoorbeeld de Cera Foundation is daar al heel lang en heel goed mee bezig. In mijn eigen stad loopt op dit moment een LEADER-project (Liaison Entre Actions de Développement de l’Economie Rurale) rond plattelandsarmoede, met best wel mooie resultaten.

Ik wil me dan ook aansluiten met een vraag aan de minister-president hoe hij de brede thematiek een plaats ziet te geven. Het loopt eigenlijk een beetje vooruit op de vraag die ik straks zal stellen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega’s, armoede is een heel belangrijk dossier, waar heel wat facetten bij te pas komen. Daarom hebben we ook een minister die dat allemaal coördineert, namelijk Ingrid Lieten. Ook moet iedereen van de Vlaamse Regering vanuit zijn of haar bevoegdheden een bijdrage leveren om dit op te lossen.

Hoe en binnen welk kader zal er in de toekomst voort worden gewerkt aan de bestrijding van armoede op het platteland? Het gaat in eerste instantie om landbouwbeleid. De werking van Boeren op een Kruispunt, dat zich richt naar landbouwers, wordt onverdroten voortgezet en zelfs versterkt door een actieve rol van een aantal partners uit de agrovoedingsketen. Boeren op een Kruispunt levert schitterend werk. We zullen daaraan voortwerken met een aantal partners die daar ook hun schouders onder willen zetten.

Binnen het plattelandsbeleid wordt gewerkt via drie sporen, één beleidsmatig spoor waaronder het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg en het Platform voor Plattelandsonderzoek, één spoor voor initiatieven op Vlaams niveau met onder meer het Plattelandsfonds – dat we hier uitgebreid hebben besproken – en tenslotte een spoor voor gebiedsgerichte projecten met onder meer het PDPO. Ook voor armoedebestrijding op het platteland worden via die verschillende sporen initiatieven opgezet en acties ondernomen. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk voor de begunstigde gemeenten van het Plattelandsfonds om projecten in te dienen in het kader van armoedebestrijding en worden momenteel de mogelijkheden van een projectoproep armoedebestrijding op het platteland afgetoetst in overleg met de welzijnssector. Ook de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) heeft contacten met de sector. Hiermee heb ik ook de vraag van de heer Callens beantwoord.

De drie sporen met hun instrumenten passen binnen het Vlaams Plattelandsbeleidsplan, waar ‘plattelandsarmoede aanpakken’ één van de subdoelstellingen is waaraan verschillende acties voor de periode 2013-2015 zijn gekoppeld.

De meest recente ontwerp teksten voor PDPO III, die door het uitvoeringscomité werden voorbereid, geven als volgt aandacht aan het thema armoede op het platteland. Ten eerste biedt de maatregel ‘Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland’ expliciet ruimte voor initiatieven, zowel investeringsprojecten als dienstverleningsprojecten, die aandacht hebben voor kwetsbare groepen op het platteland. Ten tweede biedt de LEADER-werking de mogelijkheid om vanuit de LEADER-groepen te werken aan een lokale

ontwikkelingsstrategie rond armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap. De acties uit het Vlaams Plattelandsbeleidsplan die bijdragen aan armoedebestrijding op het platteland worden tevens opgenomen in het Vlaams actieplan ter bestrijding van de armoede 2010-2014.

Op ambtelijk niveau is er het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg dat tweemaandelijks samenkomt. In dat horizontaal overleg komen de aandachtsambtenaren uit de verschillende departementen en agentschappen van de Vlaamse administratie samen met medewerkers van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en enkele bijkomende experts. Zij vertegenwoordigen de verschillende domeinen waarin armoedebestrijding belangrijk is. Er is ook met de vakministers regelmatig overleg met betrekking tot armoedebestrijding. Het dossier is immers een horizontaal beleidsveld, dat werd opgenomen in de verschillende bevoegdheden.

Zoals u weet, is er in het kader van de begroting 2014 4,5 miljoen euro vrijgemaakt voor kinderarmoede, waarmee men ondersteuning geeft aan de gemeenten. We zullen natuurlijk opvolgen in welke mate dit naar het platteland gaat, aangezien er daar ook kinderarmoede is. De problematiek treft niet alleen de steden, die al heel wat ondersteuning krijgen. Het platteland mag ook niet worden vergeten. Ik ga ervan uit dat ik daarvoor de steun heb van iedereen hier aanwezig.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik dank u voor uw geëngageerd antwoord. Aan de vooravond – bij manier van spreken – van de actie van Welzijnszorg, dat toch wel bijzonder zinvol werk levert, leek het mij zinvol om in deze commissie een signaal te geven. Het lijkt mij bijzonder goed dat Welzijnszorg dit jaar bijzondere aandacht vraagt voor armoedebestrijding op het platteland.

Minister-president, het is inderdaad juist dat armoedebestrijding – ook op het platteland – niet alleen een zorg is van de minister van Landbouw en Plattelandsbeleid, maar van alle vakministers. Wij hopen dan ook dat men, als er specifieke aandacht zal zijn voor de aanpak van kinderarmoede, ook kijkt naar de problematiek die zich afspeelt op het platteland en niet alleen in de stedelijke agglomeraties.

Ik onthoud ook dat er in een PDPO III en in het Plattelandsfonds mogelijkheden zijn om specifieke aandacht te besteden aan de bestrijding van armoede. Dat lijkt me niet onbelangrijk.

Ten slotte hebt u me ook gerustgesteld op het vlak van het horizontale beleidsveld armoedebestrijding. Er wordt heel regelmatig gewerkt. Deze problematiek kan daar ongetwijfeld ook aan bod komen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb er begrip voor dat u vandaag niet meteen in detail kunt treden wat dit antwoord betreft.

Ik wil benadrukken dat er bij uw studie en bij de mensen waarmee u binnenkort samenzit één groot probleem is: het is moeilijk om die zaken te detecteren in de plattelandsgedeelten van de gemeenten. Ik begrijp dat boeren bij wie de zaken even wat minder goed gaan op een bepaald moment een beroep doen op Boeren op een Kruispunt. Bij kleine boeren raak je eerder bij toeval binnen, op het moment dat er iets gebeurt. Onlangs was er een zware storm en ben ik 's morgens, rond 6 à 7 uur bij boeren langsgegaan. Op dat moment besef je pas wat er precies is gebeurd. Daar zat toen een oude vrouw in de kou, er was geen verwarming. Het gaat dan natuurlijk over de woonkwaliteit. Dat betekent dat er ook op financieel vlak iets fout loopt. Er is ook veel te weinig sociale controle zoals van burens. Minister-president, ik wil u vragen oog en oor te hebben voor de problemen die niet worden gezien. Hoe kunnen we die op de juiste manier detecteren?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister-president, ik kom van de verre Westhoek, ik verontschuldig me dat ik een beetje te laat ben. Ik heb de vraag en uw volledige antwoord niet gehoord, maar ik heb wel een bijkomende vraag. Zijn er afspraken gemaakt over de verdeling voor specifieke projecten inzake armoede op het platteland? Hebt u daar een zicht op? Wij hebben nu ook een plattelandsfonds Alveringem. Het geld daarvan wordt echter gebruikt voor de aanleg van een nieuwe weg.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Godderis, wij hebben een vrij belangrijke autonomie gegeven aan de gemeenten die zelf oordelen wat voor hen het belangrijkste is. Ik kan enkel zeggen dat de problematiek van armoede en kinderarmoede een van de mogelijkheden is om projecten in te dienen. Ik stel dan ook voor dat u zich richt tot de bevoegde gemeentelijke instanties en beleidsmakers.

Mijnheer Callens, Boeren op een Kruispunt heeft contact met alle OCMW's in West-Vlaanderen. Dit functioneert goed, heel wat actoren zetten daar de schouders onder. Die acties van Welzijn zijn zeer waardevol. We moeten daar vanuit deze commissie en vanuit dit parlement de nodige waardering en steun aan geven. Het gaat immers om een belangrijke kwestie. In het verleden dacht men altijd dat er alleen armoede was in de grote steden. Gelukkig is dit gecorrigeerd. Armoede moet worden aangepakt, daar zijn alle partijen het over eens.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de problematiek van de voedselverspilling - 2261 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Uit een rapport van de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties, de FAO, blijkt dat we jaarlijks 1,3 miljard ton voedsel verspillen met een waarde van 750 miljard dollar. Er is niet alleen het economisch verlies dat daarmee gepaard gaat, maar ook de enorme schade voor het milieu. Voor de productie van levensmiddelen die niet worden verbruikt, is jaarlijks 250 kubieke kilometer water nodig. Ook de uitstoot van broeikasgassen zou jaarlijks ongeveer gelijk zijn aan 3,3 miljard ton CO₂.

Eind vorig jaar werd het synthesesdocument Voedselverlies in Vlaanderen voorgesteld waarin een 25-tal maatregelen, verdeeld over 8 thema's, werden opgenomen om het voedselverlies en de voedselverspilling aan te pakken. Dit gebeurde door middel van een samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de hele keten zoals burgers, bedrijven, voedselorganisaties en -sectoren.

Een van de oorzaken van voedselverlies op consumentenniveau bijvoorbeeld is de verwarring rond het begrip houdbaarheidsdatum: THT: ten minste houdbaar tot versus TGT: te gebruiken tot.

Minister-president, hoe ver staat de interdepartementale werkgroep met het ontplooiën van de 25 maatregelen uit het synthesesdocument? Kunt u een stand van zaken geven van de lopende maatregelen?

In welke mate wordt samengewerkt met buurlanden of regio's?

Hoe verloopt de samenwerking met de sector armoedebestrijding om te zorgen dat voedseloverschotten een sociale bestemming krijgen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik wil me verontschuldigen dat ik me telkens aansluit. Ik doe dat omdat ik daar al een tijdje mee bezig ben. Mijnheer Vandaele, het is ook jammer dat u het

antwoord op mijn schriftelijke vragen niet leest. Daarin bevestigde de minister-president dat de Vlaamse Regering zich achter de Europese doelstellingen heeft geschaard die zijn opgenomen in de Resource Efficiency Roadmap. Die doelstellingen komen neer op een halvering van het voedselverlies tegen 2020 en de vermindering van het verbruik van grondstoffen in de voedselketen met 20 procent. Hij heeft toen ook gezegd dat Vlaanderen voor de aanpak van de problematiek al samenwerkte met de andere regio's en met de federale overheid enerzijds en met de andere lidstaten en regio's en Europa anderzijds. Zo neemt Vlaanderen actief deel aan het multistakeholdersplatform Fusions. Hij kondigde ook aan dat het Europese event op initiatief van de Interdepartementale Werkgroep Voedselverlies in het najaar van 2013 en 2014 zou plaatsvinden. Wat is de stand van zaken daarvan?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Callens, ik wil u zeker niet opjagen om nog meer schriftelijke vragen te stellen. Dat is uw volste recht.

Mijnheer Vandaele, de uitvoering van de maatregelen verloopt volgens schema, de meeste maatregelen lopen ondertussen of zijn reeds uitgevoerd. In het voorjaar van 2014 zal de Interdepartementale Werkgroep Voedselverliezen (IWV) rapporteren aan de Vlaamse Regering over de stand van zaken en ook een verdere planning voorleggen.

Ik overloop een aantal van de maatregelen. In een ketenoverleg met de verschillende schakels (voedingsindustrie, distributie, consumenten, landbouwers) werd informatie uitgewisseld over de stand van zaken, de modaliteiten voor het overleg en werden nieuwe elementen vanuit de sectoren besproken. De diverse maatregelen die gericht zijn op beleid en onderzoek in de primaire sector (bijvoorbeeld het Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen) zijn in uitvoering. Op de werktuigdagen werd hierover heel wat informatie gegeven door het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO). Het ILVO heeft het project Genesys opgestart om succesvolle systeeminnovaties uit te voeren en heeft middelen vrijgemaakt voor vier doctoraatsstudenten in dit kader.

De Vlaamse overheid en de voedingsindustrie zetten samen sterk in op verduurzaming van de sector en het terugdringen van voedselverlies. De haalbaarheidsstudie 'milieuneutrale voedingsindustrie', in het kader van het tweede doelgroepprogramma (2011-2016), wordt dit najaar afgerond. De centrale onderzoeksvraag is om na te gaan of de sector tegen 2030 CO₂-, water- en afvalneutraal kan worden.

FEVIA Vlaanderen heeft binnen de oproep 'Fabriek van de Toekomst' van het Nieuw Industrieel Beleid ook een project op poten gezet om verlies in de industrie terug te dringen. In een eerste fase werden audits en een enquête uitgevoerd. Hierna volgt een reeks van vijf workshops, waar ook de rest van de keten bij zal worden betrokken. Er is dus actie en een evolutie in de goede richting.

De kiemen zijn gelegd voor verdere ontwikkeling van de niche voedselverlies in lokale armoedebestrijding en sociale economie. Na een positieve evaluatie hebben de projectpartners Delhaize en Sint-Vincentius besloten hun proefproject 'Voedselpakketten' verder op te schalen. Daarnaast zijn andere goede praktijken in beeld gebracht (onder andere bij de veilingen) en is het doeboek 'Sociaal aan de slag met voedseloverschotten' voorgesteld.

De distributiesector is nauw betrokken bij projecten die gericht zijn op de recuperatie van voedseloverschotten voor sociale doeleinden. Diverse middenveldorganisaties hebben voedselverspilling opgenomen in hun vormingen en beleidswerking, bijvoorbeeld Velt en 11.11.11. Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) heeft een sensibiliserende folder ontworpen die verspreid kan worden en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) heeft een educatieproject voor het middelbaar onderwijs uitgewerkt. Ook vanuit de keten, bijvoorbeeld retail en voedingsindustrie, worden er vormingen opgezet richting onderwijs en consument.

De Vlaamse overheid heeft ook een voorbeeldrol opgenomen. Het Agentschap voor Facilitair Management (AFM), de entiteit die de overheidsrestaurants beheert, heeft een gedetailleerde nulmeting uitgevoerd en acties opgestart om verlies terug te dringen binnen het kader van duurzame catering. Dit najaar worden hiervan de resultaten bekendgemaakt.

De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) zit met Horeca Vlaanderen en andere betrokkenen aan tafel om gerichte preventiemaatregelen uit te werken voor de sector.

Er zijn dus een heleboel acties, en ik kijk uit naar jullie reactie op die acties die allemaal hetzelfde doel beogen.

De Vlaamse overheid acht samenwerking en kennisuitwisseling met andere regio's en landen cruciaal om een goed beleid te kunnen voeren. In de eerste plaats heeft de IWV daarom het initiatief genomen om alle betrokken overheden binnen België rond de problematiek samen te brengen.

Op Europees niveau loopt tot eind september de consultatie van de Europese Commissie inzake duurzame voedselsystemen. De preventie van voedselverlies is daarbij een van de speerpunten. De Europese beleidswerkzaamheden worden van dichtbij opgevolgd en er is input geleverd op de consultatie op basis van de Vlaamse werkzaamheden. In het voorjaar brengt de Europese Commissie een communicatie duurzaam voedsel uit. Op 11 december organiseert het Departement voor Landbouw en Visserij in samenwerking met vleva, het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap, een Europese conferentie over voedselverlies en de rol van het beleid. Hierbij komen diverse beleidsstrategieën van lidstaten aan bod. De Europese werkzaamheden vormen het kader. Het doel is om goede praktijken uit te wisselen en de Europese Commissie effectieve strategieën aan te leveren.

U vroeg hoe de samenwerking met de sector armoedebestrijding verloopt om ervoor te zorgen dat voedseloverschotten een sociale bestemming krijgen. Deze samenwerking verloopt goed en wordt getrokken vanuit de sector armoedebestrijding en sociale economie, in nauwe samenwerking met de keten. De preventie van voedselverspilling kan een rol spelen in de structurele armoedebestrijding en kansen bieden voor innovatie in de sociale economie. De interesse vanuit de sector is groot. Zoals ik al zei, hebben de projectpartners Delhaize en Sint-Vincentius na een positieve evaluatie besloten hun proefproject 'Voedselpakketten' verder op te schalen. Daarnaast zijn andere goede praktijken in beeld gebracht, onder andere bij de veilingen, en is het doeboek 'Sociaal aan de slag met voedseloverschotten' opgesteld.

Intussen zijn de kiemen gelegd voor verdere ontwikkeling van de niche voedselverlies in lokale armoedebestrijding en sociale economie. Het Vlaams Armoedesteunpunt (VLAS) organiseerde een Kennisplatform over de rol van voedselverlies in armoedebestrijding. In samenwerking met de provinciebesturen heeft mijn collega Ingrid Lieten een provinciale ronde 'Arm in arm voor een lokaal armoedebestrijding' georganiseerd in mei en juni 2013. Tijdens deze ontmoetings- en inspiratiedagen werden onder andere toelichtingen gehouden rond sociaal aan de slag gaan met voedseloverschotten.

Dit is toch een vrij indrukwekkend arsenaal dat wordt ingezet. De resultaten moeten natuurlijk besproken worden, maar ik denk dat we dit probleem toch – in grote bescheidenheid – hebben aangepakt.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat u dit onderwerp ter harte moet blijven nemen. Hopelijk kunnen we op korte termijn concrete resultaten boeken. U gaf een aantal voorbeelden van plekken waar al wordt overlegd en waar dingen worden voorbereid, daar moeten we dus nog de resultaten van zien. U gaf ook een aantal voorbeelden van concrete acties die al op touw gezet zijn. We komen er zeker op terug. En ik ben ervan overtuigd, u ook trouwens, dat collega Callens dit op de voet zal blijven volgen via schriftelijke vragen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, maar ik wil nog kwijt dat de verspilling van voedsel meestal gebeurt bij de verbruikers of door overschot na productie. Er zijn twee wegen van voedselverspilling.

We zouden misschien ook de producten, de kwekers en landbouwers bijvoorbeeld, wat beter kunnen inlichten over productieplanning, bijvoorbeeld wanneer we zeker weten dat 500 hectare te veel is voor het verbruik, de import of de export. Te veel is te veel en leidt natuurlijk tot verspilling.

Wat een heil is, zijn de diepvriesbedrijven. Onlangs was er het probleem dat de erwten 50 procent meer opbrengst gaven doordat het weer heel snel is omgeschakeld in juni, juli. Gelukkig was er de oplossing van het diepvriezen, want zo kunnen de erwten worden bewaard voor perioden van schaarste.

We kunnen wellicht nog beter inspelen op deze problemen door een teveel aan productiehoeveelheden te vermijden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het derde Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling - 36 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister, collega's, het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is zo goed als in zijn plooi gevallen en dat betekent dat we op Vlaams niveau van start kunnen gaan met de concrete invulling ervan.

Vorige week stelde collega Verfaillie hier een vraag waarop u antwoorde dat de middelen in de tweede pijler in globo op peil zullen blijven. We zien echter wel dat er binnen pijler twee, de plattelandsontwikkeling, het bredere beleid dus, heel wat veranderd is. De plattelandsontwikkeling wordt opgenomen in de koepel van het gemeenschappelijk strategisch kader, maar er wordt niet langer gewerkt met het systeem van assen en verplichte minimumbesteding binnen die assen, met uitzondering voor Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale (LEADER).

De lidstaten krijgen wat meer vrijheid bij de invulling op eigen niveau van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO). Lidstaten kunnen veel meer dan vroeger zelf bepalen op welke thema's ze zullen inzetten en welke bedragen aan de verschillende thema's zullen worden besteed. Ik trap wellicht een open deur in als ik stel dat heel wat plattelandsactoren en plattelandsgemeenten vol verwachting uitkijken naar de beslissingen die Vlaanderen in dit opzicht zal nemen.

Uiteraard is het zo dat het Plattelandsfonds voor de vijftig betrokken gemeenten een heel welgekomen steun is die hen de kans geeft om behalve wegen aan te leggen, indien ze dat wensen ook een breder beleid te voeren binnen de lokale autonomie. Het Plattelandsfonds beperkt zich tot vijftig gemeenten, maar het platteland kan volgens mij wel wat ruimer bekeken worden. Het PDPO blijft daarbij heel belangrijk. Het is minstens daarom ook belangrijk om een voldoende brede focus te behouden bij het ontwikkelen van het Vlaamse beleid.

Bovendien heeft het werken via PDPO en/of LEADER het grote voordeel dat het plattelandsbeleid van Vlaanderen gestroomlijnd kan worden met de gebiedsgerichte

plattelandswerking van de provincies en met de acties van de lokale besturen. De middelen van al deze overheden zijn te beperkt om in gespreide slagorde aan de slag te gaan.

Minister-president, ik kreeg graag een kort overzicht van de uitwerking van PDPO III. Op welke strategische thema's zult u inzetten? Nog niet zo heel lang geleden is hier een advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) en van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) over verschenen. Er werd dus al een tipje van de sluier opgelicht.

Ik had ook graag vernomen hoe het zit met de verdeling van de middelen binnen deze thema's. Uiteraard kan beleid voeren niet zonder centen: naast de inhoudelijke verduidelijking kreeg ik ook graag wat verduidelijking over de middelen die straks kunnen worden ontwikkeld binnen PDPO III. Kunt u bevestigen dat de Europese bijdrage zal worden opgetrokken van 22 miljoen euro naar 25 miljoen euro?

Ik hoor ook uiteenlopende verhalen over het cofinancieringspercentage. Ik vraag me dan ook af of de huidige verdeling voor cofinanciering tussen Europa, Vlaanderen en de provincies behouden blijft. Zal daaraan worden gesleuteld? Wat is de impact ervan op de totale enveloppe die uiteindelijk ter beschikking zal zijn? Kunnen we opnieuw uitgaan van 70 à 75 miljoen euro of krijgen we een lager bedrag?

Ten slotte vraag ik me af of u niet vreest voor een verwatering van de ingezette middelen en een afname van de kracht van het beleidsinstrument nu het aantal gemeenten met een plattelandskarakter binnen PDPO III zou worden opgetrokken van 90 naar 135 gemeenten en het aantal LEADER-gebieden per provincie zou stijgen van 2 naar 3. Het zijn berichten waar ik tot op vandaag niet echt bevestiging van heb, maar misschien kunt u ze bevestigen of ontkennen, dan hebben we toch die duidelijkheid al.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, ik ben blij dat dit thema hier aan bod komt. Hoe dat PDPO III, dus het geheel van alle maatregelen die kunnen worden genomen voor plattelandsontwikkeling, eruit zal zien, zal heel belangrijk zijn voor de komende jaren. Minister-president, op welke manier wordt dat nu allemaal verder uitgewerkt? Ik neem aan dat de administratie al heel wat heeft voorbereid, dat er al een aantal dingen in de pijplijn zullen zitten. Wordt er ook op een of andere manier overleg gepleegd met de diverse sectoren en actoren, of gebeurt dat enkel via de adviesraden? Ik ben heel benieuwd naar de stand van zaken. Misschien kunnen we dat ook nog eens uitvoeriger bespreken in de commissie, en een concrete toelichting krijgen.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, in welke mate zal men de vergroening via de tweede pijler concreet gestalte geven in Vlaanderen? Is er al een zicht op de richting die men ter zake uitgaat?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, op basis van de insteken op de stakeholdersconsultatie in 2012 en de omgevingsanalyse worden voor PDPO III de volgende vier strategische thema's naar voren geschoven. Ten eerste is er het inzetten op jonge landbouwers met het oog op het bestendigen van de toekomst van de Vlaamse landbouwsector, onder meer door een vlotte generatiewissel mogelijk te maken. Ten tweede is er het investeren in innovatie en opleiding, met het oog op een toekomstgerichte aanpak van zowel de individuele en bedrijfsgerichte als de meer algemeen maatschappelijke uitdagingen. Ten derde is er het focussen op het vergroten van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector in al zijn facetten. Enerzijds is er het ecologische aspect, waarbij speciale aandacht gaat naar biodiversiteit, waterkwaliteit, inrichting van de Natura 2000-gebieden, erosiereductie en milieu- en klimaatvriendelijke landbouwpraktijken. Anderzijds wordt

ingezet op het economische aspect, met aandacht voor de versteviging van de positie van de primaire producenten in de landbouwketen, de crisisbestendigheid van de sector – met het opvangen en verminderen van de gevolgen van de volatiliteit van afzetprijzen en kostprijzen – en de ontwikkeling van risicobeheer. Ten vierde is er het versterken van de kwaliteit en vitaliteit van het platteland door het aanpakken van de veranderingen op het platteland als gevolg van de evoluties in de land- en tuinbouwsector, namelijk minder bedrijven, de schaalvergroting, de diversificatie, de deeltijdse landbouw en het veranderend uitzicht van landschap en bedrijven, om er maar enkele op te sommen.

Daarnaast zijn twee horizontale thema's, namelijk biodiversiteit en klimaat, van groot belang. Dit strategisch document werd reeds ter advies aan de adviesraden voorgelegd. Het uitwerken van de maatregelen en de verdeling van de middelen over de diverse thema's wordt momenteel voorbereid. Ik kan daar dus niet op vooruitlopen. Mevrouw Eerlingen, er is natuurlijk ook overleg met andere actoren. Ik meen dus dat er niet echt een probleem van te weinig overleg is.

Ik kom tot de vragen over de enveloppe. In de periode 2007-2013 kreeg België 487,5 miljoen euro aan Europese middelen toegewezen, waarvan 254 miljoen euro naar Vlaanderen kwam. Voor de periode 2014-2020 krijgt België 551,8 miljoen euro aan Europese middelen. Aangezien we de verdeelsleutel tussen Vlaanderen en Wallonië nu nog niet kennen, kennen we het precieze bedrag voor Vlaanderen nog niet. Indien we uitgaan van eenzelfde verdeelsleutel als in de periode 2007-2013, dan zou Vlaanderen een beroep kunnen doen op een bedrag van 287,6 miljoen euro. Rekening houdend met de inflatie kunnen we dus stellen dat de enveloppe ongeveer even groot zal zijn als in de periode 2007-2013. U hebt daar ook al naar verwezen: ik heb dat vroeger ook al gezegd.

Dan was er de vraag over de verdeelsleutel. De precieze verdeelsleutel tussen Europa, Vlaanderen en de provincies maakt nu ook het voorwerp uit van overleg. Het is inderdaad mijn bedoeling om het totaalbudget dat kan worden ingezet voor LEADER- en PDPO-projecten op peil te houden, maar zoals ik al had aangegeven, zijn de gesprekken bezig en hangt dit ook af van de inbreng van de provincies, die een belangrijke regierol hebben.

Mijnheer Vanlerberghe, ten slotte gewaagde u van een verwatering. Ik weet niet waar u dat haalt. Integendeel, ik heb het voorstel gedaan om de steun meer te concentreren in de gebieden met de meeste plattelandskenmerken. Het uitvoeringsgebied van de gebiedsgerichte plattelandswerking binnen PDPO III is in vergelijking met PDPO II ingeperkt. Zo zullen de grote en regionale steden vanaf 2015 geen aanspraak kunnen maken op plattelandsmiddelen uit PDPO. *(Opmerkingen van de heer Jurgen Vanlerberghe)*

Nu wel. Maar goed, als u ermee akkoord gaat dat dit niet meer kan, dan is het probleem opgelost. U zult dus ook aan uw collega's uit uw fractie meegeven dat dit niet meer kan. Misschien denken ze echter ook dat dit nu al niet meer het geval was, maar dan is het probleem gemakkelijk opgelost. U schudt het hoofd, maar we kunnen u daarover wat meer informatie geven. Maar goed, het is geen probleem meer, omdat u dacht dat dit nu al niet meer kon.

Wat investeringssteun betreft, is het zelfs zo dat er enkel gemeenten met maximum 350 inwoners per vierkante kilometer of 15 procent bebouwde oppervlakte per vierkante kilometer in aanmerking komen. Het betreft 130 gemeenten.

De mogelijkheid om drie in plaats van twee LEADER-gebieden per provincie te selecteren, is inderdaad op vraag van sommige provincies opgenomen in de voorgestelde maatregel. Het staat de Provinciale Managementcomités (PMC's) echter vrij om slechts een of twee lokale ontwikkelingsstrategieën goed te keuren indien zij dat meer opportuun achten.

Ik heb mevrouw Eerlingen en de heer Peeters wellicht niet volledig gerust kunnen stellen, omdat een en ander nog in volle ontwikkeling is. Wat de vergroening betreft, mijnheer Peeters: daar zijn de beheersovereenkomsten natuurlijk een niet onbelangrijk element om dat concreet te maken. Mevrouw Eerlingen, u vroeg naar de verdeling en dergelijke meer. We zijn daarmee bezig, in overleg.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Toen ik nog provincieraadslid was, zat ik in het Provinciaal Managementcomité PDPO II. Ik maakte ook deel uit van de plaatselijke groep LEADER Westhoek. In de provincie West-Vlaanderen is het altijd zo geweest dat de stedelijke kernen van de kleinstedelijke gebieden uitgesloten werden van LEADER-steun en PDPO-steun. Poperinge bijvoorbeeld heeft de vierde grootste oppervlakte van West-Vlaanderen en telt het hoogste aantal actieve landbouwbedrijven van de provincie. We hebben dus een heel duidelijk plattelandsdeel, maar we hebben ook een stedelijke kern. Er is nog nooit één eurocent LEADER- of PDPO-geld besteed binnen die kern. Misschien was dat in andere provincies wel het geval. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Ik ondersteun de intentie van de minister-president om West-Vlaanderen te veralgemenen en als stichtend en lichtend voorbeeld te gebruiken voor de andere provincies. Daar zijn we dan al uit.

Wat de thema's betreft, verwees u naar een strategisch document dat werd voorgelegd aan de adviesraden. De SALV en de Minaraad verwijzen in hun advies zelf naar een vier pagina's tellend document. Ik veronderstel dat dat om hetzelfde document gaat? Dat is dan ook opgehelderd.

Ik zou nog een bijvraag willen stellen over de mate waarin het advies van de SALV en de Minaraad zal worden vertaald naar het toekomstige beleid. De SALV en de Minaraad vragen in hun gemeenschappelijke advies immers om met een voldoende brede focus naar het plattelandsbeleid te kijken. Zij stellen dat de huidige vier voorgestelde maatregelen, met uitzondering van de vierde, die wat breder gaat, zich louter en alleen richten op de landbouwsector zelf. Dat is in lijn met wat u zelf al een aantal keren, omgeven met enige 'flou artistique', aangekondigd hebt.

Toen ik enige tijd geleden in de commissie ten aanzien van collega Verfaillie opmerkte dat dat betekende dat het brede plattelandsbeleid, dat in de Westhoek toch heel wat mooie resultaten heeft opgeleverd, onderuit zou worden gehaald, verweet collega Verfaillie mij net niet een demagoog te zijn. Maar de SALV en de Minaraad komen nu toch min of meer tot dezelfde conclusie, tenzij ik hun advies verkeerd interpreteer. Hoe interpreteert u het advies van de Minaraad en de SALV? Op welke manier zal het eventueel leiden tot een bijsturing in de strategische thema's? Of liggen die definitief vast?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Wanneer zouden de documenten voldoende af zijn om hier in de commissie te presenteren, zodat we de krijtlijnen of de verdere uitwerking al kunnen bestuderen?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Misschien moet ik nog wat verduidelijken waar mijn vraag vandaan komt. De evaluaties van de milieumaatregelen en de beheersovereenkomsten hebben zowel in Vlaanderen als in Nederland aangetoond dat het effect dat men daarmee beoogde, niet gehaald wordt. Daarom wou ik vragen in hoeverre we nu van PDPO III gebruik zullen maken om de beheersovereenkomsten wat te verscherpen en de vooropgestelde doelstellingen na te streven en waar mogelijk te halen. In het verleden is dat instrument immers niet voldoende gebleken om de milieudoelstellingen op het platteland te behalen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega Vanlerberghe, herinnert u zich nog de krantenartikelen over een touwtrekclub die kon genieten van Europese middelen? U bent het toch met mij eens dat het touwtrekken, dat trouwens een mooie sport is, niet in aanmerking komt? De breedte heeft ook haar limieten. Wat mij betreft, zit daar genoeg breedte in. We zullen die adviezen zoals steeds zorgvuldig bekijken. Maar het moet toch naar landbouw en platteland gaan, en dus niet – met alle respect – naar touwtrekclubs. U zult het met mij eens

zijn dat het niet de bedoeling is om daar middelen aan toe te vertrouwen. Dat kan vanuit Sport, maar niet vanuit deze invalshoek.

Mijnheer Peeters, we werken dat nauwgezet verder uit. Wat de beheersovereenkomst betreft, is er een niet onbelangrijke rol weggelegd voor minister Schauvliege, bevoegd voor deze problematiek. Er is al heel zorgvuldig werk verricht. Het zal verder zorgvuldig worden opgebouwd. U zult het misschien verrassend vinden, maar wij streven hetzelfde na: efficiëntie en effectiviteit van de aanpak naar vergroening toe.

Ik hoop dat we eind van het jaar wat verder zitten. De procedures en het milieueffectrapport moeten worden gevolgd. Dat komt straks nog aan bod in de actuele vragen. Sommigen vinden dat het niet vooruit gaat. Ik ga ervan uit dat u ook wilt dat de MER-procedure wordt gevolgd.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik ben het uiteraard met u eens dat touwtrekken niet tot een subsidiabele activiteit moet worden gerekend binnen PDPO. Maar wat mij betreft mag er wel aan touwtrekken worden gedaan als het om de verdeling van de middelen gaat.

U somde vier thema's op, waarvan drie heel specifiek enkel op landbouw kunnen worden gerelateerd. Ik heb in deze commissie altijd al gesteld dat plattelandsbeleid breder moet gaan dan puur beleid voor landbouwers. Op het platteland leven ook andere doelgroepen en kunnen ook andere thema's worden ontwikkeld. Als straks zou blijken dat in de voorgestelde verdeling van de middelen 75 procent of meer van het PDPO-verhaal puur naar landbouw dient te vloeien, moeten we misschien een nieuw rondje touwtrekken, want dan vind ik het persoonlijk niet zo heel evenwichtig. U hebt gezegd dat het laatste woord nog niet is gezegd over de verdeling van de middelen. Ik ga er voorlopig van uit dat het evenwichtig zal zijn.

De voorzitter: Collega's, zodra de plannen van het derde Vlaams programma klaar zijn, zal er in de commissie een gedachtewisseling plaatsvinden. Dan kunnen wij hier touwtrekken, armworstelen, wat u maar wilt.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over inteelt, erfelijke aandoeningen en hypertypes bij rashonden

- 2260 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Geachte collega's, minister-president, we hebben over dit thema al een aantal keren van gedachten gewisseld in deze commissie. Ik verwijs naar de antwoorden die u al hebt geformuleerd op de verschillende schriftelijke vragen, naar uw beleidsbrief Landbouw, naar de gedachtewisseling op 18 april 2012 over de inteeltproblematiek in de sector van de rashonden en naar de gedachtewisseling op 24 oktober 2012 over de studie van de KU Leuven over inteelt en genetische diversiteit van 23 populaties van honden in België op basis van afstammingsgegevens van de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus.

Al die discussies resulteerden, na advies van de Raad van State, in een wijziging van het Fokkerijbesluit van 19 maart 2010. Die wijziging werd op 1 februari 2013 voltrokken.

Hoewel enkele betrokken organisaties de rashonden niet aan de landbouwhuisdieren wensten toe te voegen, is het de bedoeling om de hondenfokkerij in het besluit op te nemen, om zo het fokken van honden te reguleren en knelpunten, die door de sector zelf geformuleerd zouden

zijn, weg te werken. Het gewijzigde Fokkerijbesluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 1 maart 2013.

Minister-president, feit is dat dierenwelzijn voorlopig nog steeds een federale bevoegdheid is. Nu stelt het diensthoofd van de FOD Dierenwelzijn dat de Raad voor Dierenwelzijn de problematiek van erfelijke gebreken bij de kweek van honden toch wil aanpakken. Deze raad wachtte eerst het Vlaamse overleg hieromtrent af. Op 19 februari gaf de Vlaamse overheid een uiteenzetting over het wettelijke initiatief ter zake voor de Raad voor Dierenwelzijn.

Het diensthoofd van de FOD Dierenwelzijn, de heer Eric Van Tilburgh, verklaart in zijn schrijven aan het Uitgebreid Platform Honden dat de FOD de draad weer zal opnemen en dat de jaarlijkse studiedag op Werelddierendag, vrijdag 4 oktober 2013, de gelegenheid biedt aan de leden van de Raad voor Dierenwelzijn, de dierenbeschermingsverenigingen en fokkers om al kennis te nemen van het onderwerp, vooraleer de eigenlijke werkzaamheden van de Raad voor Dierenwelzijn van start gaan.

Minister-president, waarom stel ik opnieuw deze vraag? Mijn grootste zorg is, net als de uwe, de vooruitgang in dit dossier. In het Verenigd Koninkrijk heeft men vier jaar geleden maatregelen genomen, maar stelt men vandaag vast dat er geen substantiële verandering in de problematiek is.

Minister-president, ik versta uit de reactie van de heer Van Tilburgh dat het federale niveau nota neemt van de Vlaamse initiatieven en hier nu zelf mee verder wil. Wat is dan het nut en de waarde van het gewijzigde Fokkerijbesluit? Wie en op welk overheidsniveau is nu waarvoor bevoegd?

Is er recent nog overleg geweest met de federale overheid over dierenwelzijn en meer specifiek over de problematiek van inteelt, erfelijke ziekten en hypertypes bij de fokkerij van rashonden? Zo ja, wat is er precies besproken en met welk resultaat? Zo neen, wordt er overleg gepland?

Hoe ver staat het met het ministerieel besluit dat met betrekking tot de hondenfokkerij uitvoering moet geven aan het gewijzigde Fokkerijbesluit van 1 februari 2013? Was er sinds 19 april 2013 nog overleg met de sector?

Hoe wil de Vlaamse Regering de problematiek van inteelt, erfelijke aandoeningen en hypertypes bij rashonden in de feiten nu verder aanpakken?

Zijn er intussen algemene en/of rasspecifieke fokinstructies opgesteld? Zo ja, voor welke rassen? Zo neen, wanneer zal dit gebeuren?

Hoe zal de prevalentie van erfelijke aandoeningen bij de verschillende hondensrassen in kaart worden gebracht?

Zijn er al verenigingen in de hondensector die in het kader van het gewijzigde Fokkerijbesluit wettelijk erkend zijn of een erkenning hebben aangevraagd? Zo ja, welke verenigingen? Zo neen, wat is er intussen precies ten goede op het terrein veranderd?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dierenwelzijn en fokkerij zijn nauw met elkaar verbonden, maar het zijn helaas nog steeds twee verschillende bevoegdheidspakketten. We kunnen dat zelf oplossen, ervan uitgaande dat de discussie over de zesde staatshervorming in dit parlement kan plaatsgrijpen, ook wat dierenwelzijn betreft. Het illustreert dat dierenwelzijn en fokkerij bij elkaar horen. Wij zijn bevoegd voor fokkerij terwijl dierenwelzijn een federale bevoegdheid is. Men is op federaal niveau wakker geschoten, wellicht nadat men had gezien dat men ook daar enige actie kan ondernemen.

De fokkerijwetgeving organiseert, normeert, controleert en ondersteunt de fokkerij, terwijl de dierenwelzijnsreglementering het dierenwelzijn in het algemeen beoogt te waarborgen en te bevorderen. Het werkingsveld van de dierenwelzijnsreglementering is dus veel ruimer dan het fokkerijbeleid en omvat bijvoorbeeld ook de import, de handel, de identificatie, het

sanitair aspect enzovoort. De fokkerij is het aangewezen instrument om ook bij honden via een strikt en aangepast fokkerijbeleid de genetische aanleg voor erfelijke aandoeningen weg te fokken. Dieren die erfelijke aandoeningen in zich dragen, zouden niet langer gebruikt mogen worden bij het fokken. Zo kunnen na meerdere generaties de erfelijke aandoeningen die nadelig zijn voor het welzijn van de dieren, uit een raspopulatie verwijderd worden. Dit is de hoofddoelstelling van het Fokkerijbesluit.

Gelijktijdig moet echter verder worden gewerkt aan het op punt zetten en organiseren van de algemene dierenwelzijnsreglementering en de handhaving daarvan. Zo krijgen we regelmatig signalen dat het met de import van honden en met de identificatieplicht fout loopt enzovoort.

De aanpak van de erfelijke aandoeningen via het fokkerijbeleid en de aanpak van de andere aspecten van de dierenwelzijnsreglementering zijn dus complementair. Ik was dan ook verbaasd te vernemen dat de federale minister die bevoegd is voor dierenwelzijn, minister Sabine Laruelle, op het resultaat van de actie in Vlaanderen zou wachten voor ze zelf verder initiatief zou nemen. Dat is wellicht de copernicaanse omwenteling die hier haar uitwerking krijgt, want dit is natuurlijk de wereld op zijn kop. Ik heb dan ook op 8 oktober 2012 minister Laruelle aangemaand niet te wachten, maar effectief werk te maken van haar opdrachten in het kader van dierenwelzijn ten aanzien van de hondensector. Dat ze daar nu werk van maakt, is niets te vroeg.

Terwijl dierenwelzijn tot 30 juni 2014 een federale bevoegdheid is en vanaf 1 juli 2014 een gewestelijke bevoegdheid, is de fokkerijwetgeving al sinds 2001 een gewestelijke materie. En ik ben het met u eens dat gelet op de samenhang van de fokkerijreglementering met het dierenwelzijn, het positief is dat de regionalisering van dierenwelzijn een grotere homogeniteit van de bevoegdheidsverdeling binnen Vlaanderen zal bewerkstelligen.

Er is regelmatig overleg tussen de federale overheid en de Vlaamse overheid, zowel formeel in de schoot van de Permanente Werkgroep van de Interministeriële Conferentie voor het Landbouwbeleid als op ambtelijk niveau. Dit resulteerde onder meer op Vlaams niveau in de wijziging van het fokkerijbesluit.

Het ministerieel besluit is in opmaak. Na bespreking met de sector op 19 april 2013 moest nog een technische bijlage op basis van wetenschappelijke gegevens worden uitgewerkt. Het betrof de gehanteerde nomenclatuur van de aandoeningen en de wijze van opvolging van deze aandoeningen bij 22 rassen waarvoor de genetische diversiteit in het gedrang is en die in Vlaanderen bij prioriteit aangepakt zouden moeten worden. Hiervoor werd een beroep gedaan op de Universiteit Gent. Deze technische bijlage is recent aangeleverd en de procedure tot goedkeuring van het ministerieel besluit kan eerstdaags worden aangevat.

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Minister-president, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, vooral op mijn eerste vraag. Wat de laatste vraag betreft, zie ik nog niet meteen wat precies uw plannen zijn. Maar daar komen we wellicht nog op terug.

U bent verrast over uw federale collega. Ik ook, vandaar dat ik u de vraag stelde en dat ik uitkeek naar een antwoord in de zin van ‘We hebben meteen de koe bij de horens gevat en dat zaakje uitgeklaard’, maar blijkbaar is dat er niet van gekomen. Net als ik vraagt u zich af wat men op federaal niveau nog gaat ondernemen. Ik merk dat het opschiet op Vlaams niveau. Ik ben ook blij dat de technische bijlage over de 22 rassen recent werd aangeleverd. Ik verwacht dat de uitwerking van het besluit zeer snel zal gebeuren. Ik zie u ja knikken.

U hebt het over een aantal etappes die nog fout lopen in het overbrengen van die bevoegdheid, maar misschien kunt u wat meer uitleg geven?

U zegt dat er een complementariteit is tussen het fokken en het welzijn, maar er zijn nog wel meerdere zaken die complementair zijn met welzijn. Het zou wijs zijn om daarover nog een discussie te kunnen hebben, want het dierenwelzijn heeft op zich een intrinsieke waarde en daarin volg ik collega Dirk Peeters.

Ik blijf nog wel een klein beetje op mijn honger zitten, maar ik hoop dat met de uitvoering van het besluit vorderingen worden gemaakt. Ik heb wel weinig vernomen over de acties die door de hondenverenigingen zelf zullen worden gedaan. Minister-president, hebt u daar een zicht op?

Minister-president Kris Peeters: Er zijn er die veel over dierenwelzijn spreken, er zijn er die er iets aan doen en dat is hier de minister bevoegd voor de fokkerij en de landbouw. Laat ons het daarbij houden. Misschien zijn verkiezingen een goede zaak en brengen ze het beste in een mens naar boven.

Voor de rest kijk ik uit naar de discussie waar dierenwelzijn, als die bevoegdheid naar Vlaanderen komt, zal worden ondergebracht. U weet dat ik daar een duidelijke mening over heb, die ik nu voor mij houd, omdat ik alle kansen wil geven aan het debat in het Vlaams Parlement. Ik wil onderstrepen dat, ook al zijn we nog niet bevoegd, wij al enig initiatief hebben ondernomen, mede naar aanleiding van de vraagstelling van mevrouw Brusseel.

Ik ben vergeten om de vierde vraag te beantwoorden. Die vraag was opgedeeld in drie subvragen. U vroeg of er intussen algemene en/of rasspecifieke fokinstructies zijn opgesteld. Er zullen geen algemene fokinstructies worden opgesteld, andere dan deze ingeschreven in het Fokkerijbesluit of die in uitvoering van het Fokkerijbesluit kunnen worden genomen. Wat de rasspecifieke fokinstructies betreft, worden deze opgesteld door erkende fokkersverenigingen in overleg met de betrokken administratie.

U vroeg hoe de prevalentie van erfelijke aandoeningen bij de verschillende hondenrassen in kaart zal worden gebracht. Het registreren van de aanwezigheid van erfelijke kenmerken behoort tot de opdrachten van elke fokkersvereniging. Het bilan zal in een eerste fase dan ook per fokkersvereniging in kaart gebracht worden ten behoeve van haar fokkers. Anderzijds blijven de resultaten van onderzoeken die worden uitgevoerd door de onderzoeksinstituten, ter beschikking bij deze onderzoeksinstituten ten behoeve van verder onderzoek en advies aan de fokkerij.

Op dit moment is één erkenningsaanvraag ingediend en is, voor zover bij onze administratie bekend, een tweede erkenningsaanvraag door een andere vereniging in voorbereiding.

Voorzitter, ik hoop dat ik nu op alle vragen heb geantwoord. Ik kijk uit naar de discussie die in het Vlaams Parlement zal worden gevoerd, maar het besluit is in aantocht.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik kijk ook uit naar de verdere discussie en vooral naar de vorderingen op het terrein zelf, want dat is mijn grootste bekommernis, niet de politieke discussie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een Vlaams wijnbouwbeleid - 19 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Voorzitter, minister-president, in uw beleidsbrief 2011-2012 erkende u het potentieel van de Vlaamse wijnbouwsector en gaf u aan om in overleg met de sector werk te gaan maken van een Vlaams wijnbouwbeleid. Sindsdien organiseerde u diverse overlegmomenten en kwam dit onderwerp ook al meermaals ter sprake in deze commissie.

België wordt in de Europese Unie erkend als officieel wijnbouwland. Hierdoor moeten wij tegemoetkomen aan specifieke Europese regelgeving onder andere op het vlak van gewasbescherming. Om deze regelgeving in te voeren moeten wij de nodige kennis en informatie aan onze wijnbouwers verstrekken. In plaats van de oprichting van een fysiek kenniscentrum, zoals gevraagd door de sector, hebt u als minister ervoor gekozen om de noden rond teelttechnieken op te vangen via een teelttechnische werkgroep druiventeelt. Nochtans was

volgens de wijnbouwers een effectief kenniscentrum noodzakelijk om effectief bij te dragen tot het bundelen en doorgeven van kennis en het begeleiden van het productieproces.

Om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verlagen en tegemoet te komen aan de Europese IPM-doelstelling (geïntegreerde teeltmethode) werd een demonstratieproject opgestart. U hebt hiervoor 32.000 euro ter beschikking gesteld. In dit project krijgen de wijnbouwers bij wijze van proef waarschuwingsberichten voor de druiventeelt met aanbevelingen voor gewasbescherming.

Een recent waarschuwingsbericht van deze werkgroep toont aan dat de bedenkingen van de wijnbouwers over deze werkwijze niet geheel onterecht zijn. Zo adviseerde men op 5 september de wijnbouwers om tegen valse meeldauw te spuiten om zo de infectiedruk voor het volgende jaar te verlagen. Maar men meldde er niet bij dat wie op dat ogenblik tegen valse meeldauw ging spuiten, problemen kreeg met de wachttijden. De kans is immers groot dat men gaat oogsten vooraleer de wachttijd verstreken is.

Dit voorbeeld illustreert op pijnlijke wijze dat er door gebrek aan specifieke kennis in de praktijk ernstige fouten kunnen ontstaan met de nodige negatieve gevolgen van dien. Wijn van wijnbouwers die volgens dit advies tegen valse meeldauw zouden spuiten en begin oktober zouden oogsten en zoals het hoort alles in hun logboek noteren, zou moeten worden afgekeurd. We kunnen ons afvragen wie daarvoor verantwoordelijk is: diegene die het advies verstrekt heeft of ook de Vlaamse overheid die in het kader van de invoering van de EU-verordening verplicht is om de wijnbouwers de nodige informatie te verstrekken?

Minister-president, misschien toont dit voorval uit de praktijk toch aan dat er nood is aan een meer gespecialiseerd kenniscentrum. Alleszins is het zo dat deze nood in de provincie Limburg ervaren wordt. Recent besliste de bestendige deputatie van de provincie Limburg immers om 500.000 euro SALK-middelen (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) vrij te maken voor de uitbouw van een onderzoekscentrum voor wijnbouw in Limburg. De provincie ervaart immers dat de wijnbouw een nieuwe sector is in volle ontwikkeling, met veel potentieel, maar met onvoldoende kennis, vandaar. De beslissing van de Limburgse deputatie is misschien het uitgelezen moment om deze discussie ook op Vlaams niveau te beslechten. Het onderzoekscentrum zou immers niet alleen de Limburgse wijnbouwers, maar alle Vlaamse wijnbouwers ten goede kunnen komen.

Ik stel u daarom graag een aantal vragen. Welke stappen hebt u reeds gezet in de uitbouw van een Vlaams wijnbouwbeleid? Zijn er deze legislatuur nog bijkomende initiatieven gepland?

Hoe evalueert u het demonstratieproject rond IPM? Bent u op de hoogte van de foutieve waarschuwingen die verspreid werden? Volstaan de huidige initiatieven om tegemoet te komen aan de Europese verplichtingen?

Hoe reageert u op de beslissing van de Limburgse deputatie over de oprichting van een onderzoekscentrum voor de wijnbouw? Ziet u daarbij een rol weggelegd voor de Vlaamse overheid? Het kenniscentrum zou alle Vlaamse wijnbouwers ten goede kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister-president, collega's, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van mevrouw Robeyns. De wijnbouw ligt ons Limburgers uiteraard na aan het hart. U weet ook, minister-president, dat de sector zelf blijft hameren op de steeds stijgende nood aan kennis, het samenbrengen van de kennis en de kennisoverdracht. De nood is heel groot. Mevrouw Robeyns verwees terecht al naar een aantal problemen in verband met de druiventeelt, maar los daarvan is er nog steeds een probleem op het vlak van de kennisoverdracht inzake de vinificatie. Ik meen dat een pleidooi voor het lanceren van een volwaardig kenniscentrum eens te meer nodig is.

Het is inderdaad heel goed dat de bestendige deputatie van Limburg al een initiatief genomen heeft. Ze stelt 500.000 euro van de SALK-middelen ter beschikking voor een volwaardig

wijnbouwbeleid. De terechte bedenking moet worden gemaakt dat het volwaardig wijnbouwbeleid moet gelden voor heel Vlaanderen. Het is dus aan de Vlaamse overheid om een steentje bij te dragen.

Ik was blij, minister-president, toen ik in het antwoord op mijn schriftelijke vraag, dat ik gisteren heb ontvangen, mocht lezen dat u overweegt om één persoon extra aan te werven binnen het proefcentrum Fruit in Sint-Truiden. Ik hoop dat u er effectief werk van zult maken, want de nood is heel hoog.

Specialisten gaan ervan uit dat er in Limburg makkelijk 1000 hectare wijngaarden kunnen worden gezet, zodat de wijnbouw uitgroeit tot een bloeiende industrie. Het verheugde me te mogen lezen in het antwoord op mijn vraag dat onze fruittelers die gedeeltelijk wensen over te schakelen op wijnbouw, vandaag een beroep kunnen doen op VLIF-steun (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) voor de aanplant, de noodzakelijke mechanisering en de uitrusting. Het is sowieso goed dat er samenwerking kan zijn tussen de wijnbouwers en de fruittelers, maar bijkomend zou ik inzake de VLIF-reglementering en de ondersteuning specifieke aandacht willen vragen voor onze hobbyboeren of wijnbouwers in bijberoep. Het is nodig dat ook zij ondersteuning kunnen krijgen zodat ze hun activiteiten verder kunnen professionaliseren. Een wezenlijk kenmerk van wijnbouw is immers dat het lang duurt, men is minstens vijf jaar bezig vooraleer winsten gegenereerd kunnen worden. Het is heel belangrijk dat deze mensen steun kunnen verkrijgen.

Een punt dat ik ook in het verleden al een paar keer heb aangehaald in deze commissie, is het feit dat er geen vooruitgang wordt geboekt op het vlak van de promotie. We betreuren dat ten zeerste. U zegt dat ze maar moeten participeren in het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM), maar voor de wijnbouwer is het op tafel leggen van 100.000 euro natuurlijk niet evident. De vraag naar Vlaamse wijnen is vandaag nog steeds groter dan het aanbod. U kunt dus misschien wel zeggen dat de promotie op korte termijn niet aan de orde is, maar ik meen dat we toch een ietwat langere termijn voor ogen moeten houden en daarbij is promotie heel belangrijk.

Minister-president, ik zou u de volgende vragen nog willen stellen. Welke extra financiële en andere inspanningen zult u met de Vlaamse overheid doen om de inspanningen van de Limburgse deputatie te ondersteunen om te komen tot een volwaardig Limburgs kenniscentrum voor wijnbouw?

Welke andere maatregelen zult u eventueel nemen voor de uitbouw van een duurzaam Vlaams wijnbouwbeleid?

Zijn er vandaag al fruittelers die effectief VLIF-steun hebben voor de aanplant van bijvoorbeeld wijnranken of voor de mechanisering?

Welke stappen zult u nog zetten om toch te komen tot een effectief promotiebeleid voor onze wijnen?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, u weet dat ik uit het Hageland kom. Ik zal hier dus toch ook even de Hagelandse wijnregio verdedigen. De collega's hebben al terecht aangehaald dat er nu middelen zouden vrijkomen voor Limburg. Het lijkt me heel belangrijk dat er een degelijk kenniscentrum voor wijnbouw komt, niet alleen een onderzoekscentrum, maar ook een centrum waar aan kennisoverdracht kan worden gedaan. Ook moeten alle regio's waar aan wijnbouw wordt gedaan, er een beroep op kunnen doen.

In vorige besprekingen heb u telkens gesteld dat u wel iets wou doen, dat u dacht dat dit wel nuttig kon zijn, maar dat de middelen beperkt waren. Nu zijn er middelen. In welke mate ziet u ter zake synergieën mogelijk? Gebeurt dat in samenwerking met het Proefcentrum Fruitteelt, of zou dat een volledig onafhankelijk onderzoekscentrum zijn? Welke mogelijkheden ziet u om een zo efficiënt mogelijk instrument te ontwikkelen, waar de mensen in de praktijk ook echt iets aan hebben? Mevrouw Robeyns heeft het immers al aangehaald: op dit moment is er onvoldoende kennis om de wijnbouwers voldoende van advies te kunnen

dienen. Ik meen dat de mensen absoluut hun best doen, maar dit is een heel specifieke teelt en ik denk dat er bijkomende kennisopbouw nodig is. Ik ben dan ook zeer benieuwd te vernemen hoe u de rol van Vlaanderen ter zake ziet.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, het verrast me aangenaam dat er de jongste tijd zoveel aandacht is voor de Vlaamse wijnbouw. Ooit was dat anders. Jarenlang is hier geen enkele vraag gesteld daarover. Het is echter zeer positief dat men hier nu, samen met ons, zo sterk voor pleit. Er zijn goede Vlaamse wijnen, die betaalbaar zijn en ook zeer gegeerd worden. Dat is een zeer interessante evolutie. We hebben ook vanaf het begin getracht om beleidsmatig iets te doen ter zake.

Ik heb al de mogelijkheid gehad om het Vlaamse wijnbouwbeleid toe te lichten en te bediscussieren in deze commissie, ook naar aanleiding van vele schriftelijke vragen van de leden. Mevrouw Peeters, ik begrijp dat u gisteren nog iets hebt ontvangen.

Ik zal kort even zeggen wat we allemaal hebben gedaan. Dat lijkt me op zijn minst interessant om duidelijk te maken dat we ter zake stappen vooruit hebben gezet, dat we pioniers zijn in deze problematiek, mocht u daar nog aan twijfelen.

Op 21 februari 2012 werd via een rondetafel Wijnbouw een eerste aanzet gegeven voor het uitwerken van een Vlaams wijnbouwbeleid. De wijnbouwers en ook andere spelers uit de wijnbouwsector hebben daaraan deelgenomen, en wij waren daar natuurlijk ook aanwezig. De krijtlijnen die werden afgesproken op dat overlegmoment, werden vertaald naar een beleidsplan. Ondertussen werd daar trouwens al heel wat van gerealiseerd. Zo werd het technisch comité voor de druiventeelt opgericht. Dat comité zorgt voor kennisdoorstroming en heeft al verschillende studiedagen georganiseerd. Ook heeft het technisch comité, zoals daarnet al even werd aangehaald, een waarnemings- en waarschuwingssysteem opgericht. Daarnaast werd een demonstratieproject met betrekking tot de implementatie van IPM in de druiventeelt goedgekeurd, om de wijnbouwers zo goed mogelijk te ondersteunen om geïntegreerde gewasbescherming toe te passen, op een manier die voor hen geschikt en haalbaar is. Daarenboven kunnen ook opleidingen worden georganiseerd door erkende vormingscentra. Voor die wijnbouwopleidingen heb ik in subsidies voorzien vanaf een bepaald aantal deelnemers.

Ook voor de promotie was er aandacht in het beleidsplan. Het VLAM heeft samen met de vzw Belgische Wijnbouwers de promotiemogelijkheden op Vlaams niveau onderzocht. Uiteindelijk heeft de vzw Belgische Wijnbouwers beslist om geen structurele samenwerking met het VLAM op te zetten, wat enigszins te betreuren is.

Ten slotte wordt er ook ingezet op de wijnen met een beschermd oorsprongsbenaming of geografische aanduiding. Deze wijnen ondergaan elk jaar een kwaliteitscontrole, met een chemische en andere analyse. Die kwaliteitscontrole werd geoptimaliseerd. De vijf bestaande erkenningscommissies werden samengevoegd tot één erkenningscommissie die tweemaandelijks samenkomt. Er werden een aantal nieuwe leden opgenomen in de erkenningscommissie. De sessies worden georganiseerd in de gebouwen van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), zoals u weet. Ten slotte werden een aantal administratieve vereenvoudigingen doorgevoerd, zoals het samenvoegen van de formulieren voor de oogst- en voorraadaangifte en het online beschikbaar stellen van de formulieren.

We hebben dus toch al een en ander gedaan om de wijnbouwers de nodige steun te geven. We zijn er ook resoluut van overtuigd dat we daar ook nog verder aan moeten werken.

Dan was er de vraag over de evaluatie van een en ander. Dankzij het IPM-demonstratieproject kan worden gezorgd voor de begeleiding en sturing van een sterk vernieuwende subgroep in het houtig klein fruit, namelijk de groep van druiventelers. Onze administratie heeft ervoor gezorgd dat alle telers een gewasbeschermingsmiddelenlijst ontvingen, met vermelding van de extra middelen voor de druiventeelt en de wachttijd van ieder middel. Op

de voorbije studieavonden en voorlichtingsmomenten is bovendien ruimschoots aandacht besteed aan de middelen en hun wachttijden.

Ik wil hier duidelijk stellen dat een waarschuwingsbericht geen spuitbericht is, maar een indicatie dat de teler attent moet zijn voor een probleem. Het is de teler die, rekening houdend met de ziektegevoeligheid van zijn cultivars, de ligging en de voorgeschiedenis van het perceel, het ontwikkelingsstadium van het gewas, het voorziene oogsttijdstip en eigen waarnemingen, beslist of hij al dan niet zal overgaan tot een behandeling. Indien hij overgaat tot een behandeling, moet hij sowieso de wachttijd respecteren van het middel dat hij zal gebruiken. Over die wachttijden werd, zoals ik al heb aangegeven, uitgebreid gecommuniceerd door de voorlichtingsdienst. Bovendien zijn de wachttijden ook vermeld op de bijsluiter bij het product. De teler dient de bijsluiter uiteraard steeds te lezen.

Om al die redenen en in het bijzonder omdat het waarschuwingsbericht ook bedoeld was om de nog niet in productie zijnde wijnstokken vrij te houden van valse meeldauw, is er hoegenaamd geen foutieve waarschuwing gegeven.

In het SALK-uitvoeringsplan van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013 werd besloten om voor de versterking van de tuinbouwcluster groenten in Noord-Limburg en voor de Limburgse fruitkolom elk 2 miljoen euro Vlaamse middelen uit te trekken. De provincie Limburg heeft op 16 september beslist om aanvullend ook in middelen te voorzien voor de groenten- en fruitsector.

De deputatie voorziet in volgende Limburgse middelen: 1 miljoen euro voor de versterking en professionalisering van de fruitteelt, de optimalisatie van de productieomstandigheden en de realisatie van cross-overs richting food en farma, 500.000 euro voor de uitbouw van verder onderzoek en begeleiding in verband met de wijnbouw in Limburg, en 1.625.000 euro voor het stimuleren van innovaties en de exploratie van nieuwe niches in de land- en tuinbouw. De provincie maakt daarvoor dus een bedrag van 500.000 euro vrij. We hebben daar ook een vergadering over gehad, en ik kon enkel toejuichen dat zij daar middelen voor vrijmaakten. Wij maken voor alle duidelijkheid geen extra middelen vrij dan die die we nu al vrijmaken voor het Proefcentrum Fruitteelt.

De ter beschikking gestelde middelen, 500.000 euro, voor de wijnbouwsector van de Limburgse deputatie zijn een mooi gegeven voor de verdere ontwikkeling van deze groeiende sector. In nauw overleg met het Praktijkcentrum voor de Fruitsector zal verdere invulling gegeven worden aan een project ter versterking van het onderzoek en begeleiding in de wijnbouwsector, waarbij naast de teelttechnische aspecten, die gefinancierd worden door Vlaanderen, nu ook de wijnbouwtechnische aspecten aan bod zullen komen, die gefinancierd worden door de provincie. Dat is een mooie complementariteit en een duidelijk signaal vanuit Limburg dat men daar de nodige energie en middelen in wil stoppen.

De Vlaamse overheid zal verder blijven inzetten op de teelttechnische ondersteuning en financiële ondersteuning, via het VLIF, van de Limburgse wijnbouwers zelf. Als wijnbouwer kun je een beroep doen op het VLIF. Technisch zijn er wel een aantal voorwaarden aan verbonden, maar verder is dat perfect mogelijk. Ik ga ervan uit dat dit ook verder zal worden aangewend.

Limburg is sterk vragende partij om zich zwaar te focussen op de wijnbouwsector, maar ik heb ook veel begrip voor andere regio's in Vlaanderen, die ook schitterende dingen doen. We moeten proberen om eerst de hele sector in kaart te brengen en daar de nodige acties en ondersteuning aan te bieden. Vervolgens kunnen we zien hoe we dat in Vlaanderen verder kunnen ontwikkelen en stimuleren.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ben begonnen met te zeggen dat er al een aantal inspanningen gedaan zijn. Als ik mij niet vergis, was er op de rondetafel over de wijnbouw een specifieke vraag naar het kenniscentrum.

U hebt een andere optie gekozen. U hebt wel benadrukt dat een waarschuwingsbericht niet hetzelfde is als een spuitbericht en dat de wijnbouwer zelf moet kunnen interpreteren hoe hij zijn wijnstokken gaat behandelen. Maar dat is net de vraag: kan de wijnbouwer dat zelf interpreteren? Heeft hij daarvoor voldoende kennis?

Gelukkig gaat het hier over wijnranken die nog niet in productie waren en was er niet effectief een foutieve waarschuwing. Ik wou het enkel aanhalen om aan te tonen dat er nog altijd een gebrek aan kennis is.

De opleidingen zijn een ander belangrijk onderdeel. U hebt daar subsidies voor uitgetrokken. Ik meen te hebben opgevangen dat die opleidingen altijd heel snel volzet zijn. Dat toont het potentieel en de populariteit van de wijnbouw in Vlaanderen aan.

U zegt dat Limburg 500.000 euro uittrekt, specifiek voor de wijnbouw. Vanuit Vlaanderen zijn er uiteraard ook middelen voor de fruitteelt, via het SALK, maar die zijn niet specifiek voor de wijnbouw. Die middelen voor de wijnbouw, mevrouw Eerlingen, komen dus van Limburg en niet van Vlaanderen. Dat is net het punt dat ik wil aanhalen: Limburg neemt het voortouw en ik juich dat toe, maar het kan toch niet dat we de kennis die in pcfruit (Proefcentrum Fruitteelt) zit en nu verder uitgebouwd zal worden, alleen voor de Limburgse wijnbouwers voorbehouden? Als we werk willen maken van een Vlaams wijnbouwbeleid, heeft elke wijnbouwer in Vlaanderen daar belang bij.

Ik begrijp dat de middelen beperkt zijn, minister-president, maar zeggen dat u middelen hebt uitgetrokken voor de wijnbouw, lijkt mij niet juist. In een antwoord op een schriftelijke vraag van collega Peeters was er blijkbaar sprake van een extra persoon die men binnen pcfruit zou kunnen aanwerven. Misschien had u het daarover? Kunt u daar wat meer over zeggen?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik sluit me aan bij de bedenkingen van mevrouw Robeys. U hebt zelf al gezegd, minister-president, dat u een aantal initiatieven hebt genomen. Men zou ook een eigen vormingsprogramma kunnen indienen, om zodoende financiële middelen te verkrijgen, maar dat is uiteindelijk niet doorgegaan. Het is al een teken aan de wand dat de hele knowhow moet worden gebundeld. De vraag naar een volwaardig kenniscentrum blijft gelden.

We pleiten niet voor een volledig nieuw gebouw waar men alleen maar aan druiventee- en vinificatieprocedures werkt. Neen, want dat kan perfect in het proefcentrum voor fruit. U hebt inderdaad zelf op mijn schriftelijke vraag geantwoord dat u eerder wilt inzetten op het bij elkaar brengen van bestaande knowhow in de bestaande centra, waarbij een beroep kan worden gedaan op bestaande infrastructuur, personeel en overheid in plaats van nieuwe centra uit te bouwen. Ik vind het heel positief dat u dat expliciet stelt.

Zoals mevrouw Robeys daarnet zei, kan het echter toch niet dat de provincie Limburg 500.000 euro uittrekt van haar middelen en dat het daarbij blijft? Neen, als we tot een volwaardig Vlaams wijnbouwbeleid willen komen, zullen we meer moeten doen en zal de Vlaamse overheid ook haar steentje moeten bijdragen. Daar blijf ik op hameren.

U zegt dat het systeem van subsidieaanvragen via het VLIF perfect mogelijk blijft. Dat kan inderdaad voor landbouwers die op dit ogenblik perfect voldoen aan alle voorwaarden. Als je vandaag de dag start met een cursus wijnbouw en je wilt effectief wijnbouwer worden, zul je ten vroegste binnen vijf jaar een rendement hebben. Het is toch ook zeer belangrijk dat de hobbyisten, de landbouwers in bijberoep, die misschien nog niet aan alle voorwaarden van het VLIF voldoen, ook een bijkomende steun kunnen krijgen.

Want opnieuw: heel de sector van de wijnbouw zit in de lift. U zegt zelf dat een aantal jaren geleden niemand daar vragen over stelde. Nu blijft die sector alsmaar groeien. Hij zit in de lift. We moeten daar dan ook voldoende belang aan hechten. Ik pleit er eens te meer voor dat de Vlaamse overheid daarvoor voldoende middelen uittrekt en focust op het kenniscentrum.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u erover zult waken dat het Limburgse kenniscentrum ook dienst zal kunnen doen voor andere regio's. U zegt dat de wijnsector in Vlaanderen nog in kaart moet worden gebracht. Dat begrijp ik niet goed. Ik dacht dat dat in het verleden al was gebeurd?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Eerlingen, ik heb niet gezegd dat de wijnsector in Vlaanderen nog in kaart moet worden gebracht. Ik heb gewoon gezegd dat er heel wat dynamiek tot stand komt in Vlaanderen, zowel in Limburg als elders. Dat is een goede zaak.

Er wordt 500.000 euro ingezet voor de provincie. Dat is een niet onaardig bedrag. De persoon die wordt aangeworven, zal met dat bedrag worden gefinancierd.

Mevrouw Peeters, wat het VLIF betreft, hoop ik dat u begrijpt dat wij zeer voorzichtig zijn en zelfs niet bereid zijn om het VLIF open te stellen voor hobbyisten die na hun uren aan wijnbouw doen. Ik begrijp dat u het probleem op tafel legt dat het voor een beginnend wijnbouwer wel even duurt vooraleer de eerste druiventrossen verschijnen. De flessen wijn komen nog later. We moeten er toch op letten het VLIF enkel voor de echte landbouwers en wat mij betreft ook echte wijnbouwers aan te wenden. Anders krijgt iedereen misschien wel zin om wijnbouwer te worden, zeker na de reportage – gisteren? – over de Europese commissaris Karel De Gucht die ook aan wijnbouw doet. *(Opmerkingen)*

Juist, dat is natuurlijk niet in Vlaanderen. De fruittelers die omschakelen naar wijntelers – een heel interessante groep – komen perfect in aanmerking.

Er leven inderdaad heel wat vragen rond het kenniscentrum. Men vraagt waar en wanneer het er komt. Het is juist dat we een beleid hebben ontwikkeld om dat te laten groeien. Het is ook niet zo dat alle problemen zouden zijn opgelost zodra is bepaald waar het kenniscentrum zal worden gebouwd. Ik heb de indruk dat men het hele beleid rond wijnbouw reduceert tot 'waar komt nu het kenniscentrum?'. Dat lijkt mij verkeerd. Ik denk dat we met inspanningen zoals het proefcentrum voor de fruitteelt – dat trouwens ook voor heel Vlaanderen werkt, ik ga ervan uit dat de andere regio's zich niet tekortgedaan moeten voelen – stappen vooruit zetten en de kennis ook op een goede manier organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Uiteraard gaat de essentie van de discussie niet over de plaats waar het kenniscentrum moet worden gebouwd. Het gaat echter wel over de uitbouw van het Vlaams wijnbouwbeleid. U hebt zelf gezegd dat de wijnbouw het potentieel heeft om een belangrijk onderdeel te worden van de Vlaamse land- en tuinbouw. Om daartoe te komen, zijn er meer inspanningen nodig dan die die tot nu toe, met goede bedoelingen, geleverd zijn.

Ik begrijp dat de zaak in kaart moet worden gebracht en dat het niet het moment is om gebouwen enzovoort neer te zetten waar niemand vragende partij voor is. Als we effectief willen dat de sector groeit, zal er volgens mij toch net iets meer nodig zijn.

Als ik u goed begrijp, zal de bijkomende persoon die wordt aangeworven, niet van de Vlaamse, maar van de Limburgse middelen worden betaald.

Het wijnbouwbeleid heeft veel potentieel. Wijnteelt is heel arbeidsintensief. Dat is een van de redenen waarom er vanuit Limburg SALK-middelen voor worden ingezet. 1,5 hectare wijngaard betekent tewerkstelling voor 1 persoon. Tewerkstelling is in de huidige tijden voor iedereen in Vlaanderen ontzettend belangrijk. Dat is een bijkomend argument om toch nog een tandje bij te steken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■